

SVEUČILIŠTE U RIJECI
POMORSKI FAKULTET U RIJECI

ŽELIMIR PAPKOVIĆ

MAGISTARSKI RAD

“ČIMBENICI SIGURNOSTI PLOVIDBE
U FUNKCIJI ZAŠTITE MORA I PRIOBALJA”

Rijeka, 28. lipnja 2004.

SAŽETAK

U ovom radu biti će govora o današnjem označavanju plovnih putova objektima pomorske signalizacije, koje je regulirano međunarodnim i nacionalnim propisima. Kako danas postoji raznolikost označavanja plovnih putova i to sustavom A i B unutar sustava IALA, potrebno bi bilo predložiti jedinstveno označavanje plovnih putova kao nužnost, a pomorcima – navigatorima olakšati – pojednostaviti vođenje navigacije.

Većina zemalja primjenjuje sustav nadzora i upravljanja pomorskim prometom, naročito kod prijevoza opasnih tereta, nafte, kemikalije i ukapljenih plinova. Obzirom na povećani promet u Jadranskom moru, nužnost je i uvođenje tog sustava u Hrvatskoj – potreban je dogovor sa susjednim zemljama.

Inspeksijski poslovi su neophodni kod kontrole brodskih svjedodžbi, peljarenja kao i primjene STCW konvencije, a sve u funkciji sigurnosti plovidbe.

Sve navedeno u smislu sigurnosti plovidbe kao i pomorske tehnologije je u drugom planu, jer je u prvom planu potrebno zaštитiti morski okoliš kao i sprovoditi ekologiju.

Ključne riječi: sigurnost plovidbe, navigacijske oznake, sustav nadzora i upravljanja pomorskog prometa, inspekcija i ekologija

SUMMARY

In this paper contemporary implementation of aids to navigation will be examined governed by international and national regulations. As there is a great difference in the implementation of aids to navigation according to IALA's A and B system, it would be necessary to propose a unique mandatory implementation of aids to navigation which would greatly simplify the navigation. The majority of countries use a system of supervision and management of maritime traffic, especially when dealing with dangerous loads such as oil, chemicals and liquid gasses. Taking into consideration the increase of traffic in the Adriatic Sea, it would be necessary to introduce the mentioned system in Croatia, too, with previous agreement with neighbouring countries. Supervision is necessary for the control of ship's certificates, pilotage and implementation of STCW convention all in function of safety of navigation. All the above-mentioned referring to safety of navigation and traffic technology is of secondary importance, while the most important aspect is ecology and protection of marine environment.

Key words: safety of navigation, navigation marks, vessel traffic supervision and management system, inspection and ecology.

Sadržaj

Predgovor

1. **Uvodna razmatranja**
 - 1.1. Postavljanje i definiranje problema istraživanja
 - 1.2. Svrha i cilj istraživanja
 - 1.3. Metode istraživanja
 - 1.4. Struktura rada
2. **Označavanje plovnih putova**
 - 2.1. Povjesni razvoj označavanja plovnih putova
 - 2.2. Današnji sustav označavanja plovnih putova
 - 2.3. Uvjeti izgradnje i postavljanja objekata pomorske signalizacije
 - 2.3.1. Hidronavigacijski uvjeti
 - 2.3.2. Hidrometeorološki uvjeti
 3. **Osnovne značajke sustava označavanja plovnih putova**
 - 3.1. Definiranje izraza "objekti pomorske signalizacije – pomorsko svjetlo"
 - 3.2. Definiranje izraza "plovni put"
 - 3.3. Definiranje izraza "sigurnost plovidbe"
 - 3.4. Označavanje plovnih putova u Republici Hrvatskoj
 - 3.4.1. Stručno – tehnička organizacija "Plovput"
 - 3.4.1.1. Plovna područja
 - 3.4.1.2. Obalne radio postaje
 - 3.4.1.3. Tehnička služba
 - 3.4.1.3.1. Sektor sigurnosti plovidbe
 - 3.4.1.3.2. Sektor održavanja
 4. **Tehnološke cjeline i funkcioniranje sustava označavanja plovnih putova**
 - 4.1. Tehnološke cjeline
 - 4.1.1. Čuvano pomorsko svjetlo
 - 4.1.2. Nečuvano pomorsko svjetlo
 - 4.1.3. Obalne radio postaje
 - 4.2. Funkcioniranje sustava
 - 4.2.1. Opsluživanje objekata pomorske signalizacije
 - 4.2.2. Redovno održavanje objekata pomorske signalizacije
 - 4.2.3. Sustav daljinskog nadzora objekata pomorske signalizacije – centar za nadzor
 - 4.2.4. Izvanredno održavanje objekata pomorske signalizacije
 5. **Karakteristike pomorskog svjetla na objektima pomorske signalizacije**
 - 5.1. Broj svjetala i njihov međusoban položaj
 - 5.2. Vrsta svjetla
 - 5.3. Period svjetla
 - 5.4. Intezitet svjetla
 - 5.5. Domet svjetla
 - 5.6. Boja svjetla
 6. **Kontrola rada pomorskog svjetla na objektima pomorske signalizacije**
 - 6.1. Unutarnja kontrola rada pomorskog svjetla
 - 6.2. Kontrola rada pomorskog svjetla od strane Lučkih kapetanija i

- ispostava
- 6.3. Kontrola rada pomorskog svjetla od strane plovila u plovidbi
- 7. **Prijedlog novog označavanja plovnih putova u odnosu na postojeći**
 - 7.1. Prijedlog novog kardinalnog sustava
 - 7.2. Novi prijedlog jedinstvenog lateralnog sustava
 - 7.3. Novi prijedlog označavanja usamljenih opasnosti za plovidbu i podrtina na moru
- 8. **Sustav nadzora i upravljanja pomorskim prometom (VTS službe)**
 - 8.1. Svrha uspostave i cjeline sustava
 - 8.2. Obilježja plovnog puta u području nadzora i upravljanja pomorskim prometom
 - 8.3. Načela tehničkog opremanja plovnih putova u području nadzora i upravljanja pomorskim prometom
 - 8.4. Ocjena primjene i opravdanosti ove službe u obalnom moru i na plovnim putovima Republike Hrvatske
- 9. **Inspeksijski poslovi sigurnosti plovidbe na plovnim putovima**
 - 9.1. Inspeksijski poslovi pregleda brodova
 - 9.2. Inspeksijski poslovi kontrole rada pomorskog svjetla
 - 9.3. Inspeksijski poslovi peljarenja brodova
 - 9.4. Inspeksijski poslovi kontrole ovlaštenja članova posade temeljem STCW konvencije
- 10. **Zaštita morskog okoliša**
 - 10.1. Međunarodni i nacionalni propisi koji reguliraju zaštitu morskog okoliša
 - 10.2. Mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja morskog okoliša
 - 10.3. Mjere nadziranja plovidbe brodova radi sprječavanja onečišćenja morskog okoliša
 - 10.4. Svjetska i regionalna suradnja radi sprječavanje onečišćenja morskog okoliša
- 11. **Zaključna razmatranja**
- 12. **Literatura**